

[Chr. Søgaaard.]

kunde dog ønske en lille Ændring her som Sikkerhed for, at Statstilskuddet ved Salg af et Seminarium ikke skal kapitaliseres, nemlig den, at naar Salg finder Sted, skal Salgssummen godkendes af Undervisningsministeriet. Det er jo rimeligt og rigtigt, at vedkommende, der ejer et Privatseminarium, faar betalt de Værdier, han afhænder, men der maa træffes Sikkerhed for, at saadanne Statstilskud ikke kan kapitaliseres, hvilket ogsaa kan føre til Fordyrelse af Seminarier og igen føre til forøget Statstilskud.

Paa Seminarieloven af 1894 var der stillet Lærerne ved de private Seminarier i Udsigt, at de, naar de gik af paa Grund af Alder og Svaghed, skulde faa en Understøttelse paa Finansloven. Regelen har hidtil været den, at de har faaet $\frac{2}{3}$ af, hvad en Statsseminarielærer faar i Pension, og det er nu lovfæstet i dette Forslag.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling i dette Ting.

Vilhelm Rasmussen: Jeg skal ikke komme udførligt ind paa den Diskussion, som blev indledet af det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaaard, der nu havde Ordet, om Forholdet mellem Læreres Uddannelse paa Statsseminarier og paa private Seminarier, fordi det forekommer mig, at Lovforslaget ikke giver Anledning til at komme dybt ind paa dette Spørgsmaal. Men jeg vil dog ikke undlade at gøre den Bemærkning, at den Kritik, det ærede Medlem fremførte, i hvert Fald ad indirekte Vej, overfor de af Staten ejede Seminarier, saa vidt jeg kan se, i en ikke ringe Grad kommer til at ramme de Ministre af Venstre, under hvem Seminarierne i et langt Aaremaal har sorteret.

Vi har jo haft Venstreministre fra 1901 til 1913 og igen i Perioden fra 1920—24. Hvis det nu virkelig forholder sig saaledes, som det ærede Medlem siger, at Statens Seminarier ikke har vist sig saalydhøre overfor pædagogiske Nydannelser som de private, forekommer det mig, at der deri ligger en indirekte Anklage overfor de højtærede Ministre af Venstre, som i de to af mig nævnte Perioder havde haft det i deres Magt at sørge for ved elskværdig Paavirkning at faa de offentlige Seminarier til at tage sig af pædagogiske Nydannelser. Her maa derfor, hvis det ærede Medlem har Ret, have været en Forsømmelse fra Venstres Ministres Side.

Paa ganske tilsvarende Maade fore-

kommer det mig, at Sagen ligger med Hensyn til det, det ærede Medlem for sit eget personlige Vedkommende bemærkede om Forholdet mellem private og offentlige Seminarier, idet det ærede Medlem omtalte, at paa de private Seminarier var efter hans Mening særlig Paavirkningen fra Grundtvig og Kold kendelig. Jeg forudsætter, at det er et Gode, og det ærede Medlem ved, at jeg personlig sætter baade Grundtvig og Kold særdeles højt med Hensyn til deres pædagogiske Indsats i vort Folk, uden at jeg naturligvis dermed udtaler, at jeg er enig med dem. Men hvis nu virkelig Venstre har været af den Opfattelse, at der i Læreruddannelsen i særlig Grad var Brug for, at Grundtvig og Kold kom til at øve Indflydelse, maa jeg sige, at der ogsaa paa dette Punkt er vist en Forsømmelighed fra Venstres Ministres Side, naar de har haft Magten til paa elskværdig Vis at paavirke de offentlige Seminariers Ledere og deres Lærere, men har forsømt det.

Jeg kan derfor ikke se rettere end, at den Argumentation, det ærede Medlem har anført til Fordel for den private Drift i Modsætning til den offentlige Drift, er meget langt fra at være fyldestgørende; det var, skønt det ærede Medlem sikkert ikke tilsigtede det, en meget alvorlig indirekte Kritik af de Ministre af hans eget Parti, som i en lang Aarrække har haft Ansvaret for Ledelsen og Virksomheden paa Statens Lærerskoler. Udover dette skal jeg ikke komme ind paa dette Spørgsmaal, men holde mig nøje til det af den højtærede Undervisningsminister fremsatte Lovforslag.

Om dette vil jeg gerne sige, at det i en vis Forstand har forbavset mig noget, at den højtærede Minister netop har fremsat et saadant Forslag; jeg kan ikke se rettere end, at dette Forslag paa et Par afgørende Punkter er i aaben Strid med den Politik, den høje Regering ellers fører. Den høje Regering har som sit almindelige Grundsynspunkt for Politik den Betragtning, at det helst skal være saaledes, at Kræfterne har frit Spil, og den høje Regering er ikke at drive til at foretage sig noget effektivt Indgreb i praktiske private Virksomheder, som kan være en Støtte for det økonomiske Liv for vort Folk i Øjeblikket. Til Trods for, at det er den høje Regerings politiske Grundbetragtning, kommer Regeringen her med et Forslag om at sikre visse private Virksomheder helt op til Skerstenen.

Dernæst har den høje Regering jo ogsaa paa sit Program, at der under Regeringens Ledelse skal gennemføres Nedskæring i høj